

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 207/22

2022 m. gruodžio 20 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo 70-mečio sukakties proga suteikti nauji pavadinimai kai kuriems jo pastatams

Šie pastatai nuo šiol bus vadinami „Comenius“, „Montesquieu“, „Rocca“ ir „Thémis“, taip pagerbiant Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo ginamas vertybes

Teismo bokštai A, B ir C nuo šiol turi „Comenius“, „Montesquieu“ ir „Rocca“ pavadinimus.

Savo 70-mečio sukakties proga Teisingumo Teismas nusprendė oficialiai skirti naujus pavadinimus naujausiems Rūmų komplekso pastatams, kurie iki šiol dar buvo žymimi raidėmis. Bokštai A, B, C ir priestatas C nuo šiol turi „Comenius“, „Montesquieu“, „Rocca“ ir „Thémis“ pavadinimus.

Nuo įsikūrimo Kiršbergo plynaukštėje (Liuksemburgas) aštuntojo dešimtmečio pradžioje Teisingumo Teismo rūmai buvo kelis kartus išplėsti. Tai padaryta prie Europos Sąjungos vienoms po kitų jungiantis daugiau šalių ir 1989 m. įsteigus antrąją teisminę instituciją – Bendrąjį Teismą; jame dabar dirba po du teisėjus iš kiekvienos valstybės narės.

Pirmasis Teisingumo Teismui skirtas pastatas – Senųjų Rūmų – buvo inauguruotas 1973 m. Vėliau pastatai buvo ne kartą plečiami, pridėdant tris pirmuosius priestatus devintajame ir dešimtajame dešimtmečiuose, vėliau – „Žiedą“, „Galeriją“ ir bokštus A ir B 2008 metais. Penktasis plėtinys, bokštas C, papildė architektūrinį ansamblį 2019 m. ir sudarė galimybę visiems institucijos darbuotojams dirbti vienoje vietoje. 1990 m. Rūmų priestatas A pavadintas **Erasmus**, vardu žmogaus, kuris laikomas pirmuoju europiečiu, prisidėjusiu prie kultūrų artinimo humanistinių idėjų link. 1992 m. priestatui B suteiktas **Thomas More** vardas, siekiant pagerbti šio didžiojo Europos humanisto atminimą ir nuoseklius bei tvirtus jo įsitikinimus kovojant prieš bet kokius laisvių pažeidimus.

Šiandien Teisingumo Teismas vėl skiria savo pastatams pavadinimus, siejamus su vertybėmis, kurias jis gina tiek savo jurisprudencijoje, tiek – plačiąja prasme – kaip Europos institucija. Anot Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pirmininko Koen Lenaerts, „pasirinktais vardais siekiama pagerbti Europos arba teisingumo istoriją. Be to, norėjome

pasirinkti asmenybes, kurios vienos iš pirmųjų gynė vertybes, saugomas Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo jurisprudencijoje, kaip antai demokratiją ir teisinę valstybę, pagarbą įvairovei, tarp jų – daugiakalbystę, vienodą prieigą prie žinių ir, kalbant plačiau, lygias galimybes ir socialinį teisingumą“.

Bokštas A gavo **Comenius** pavadinimą. Filosofas ir pedagogas Jan Amos Komenský, arba Comenius (1592–1670), buvo pirmasis visuotinio švietimo gynėjas. Būdamas įsitikinęs, kad aukštesnę socialinę padėtį turėtų lemti švietimas, o ne kilmė, jis kovojo už lygias galimybes ir ugdymą, prieinamą visiems, neatsižvelgiant į turta, religiją ar lytį. Laikomas moderniojo švietimo tėvu, Comenius taip pat iš esmės keitė kalbų, ypač lotynų – pažinimo kalbos, mokymo metodus, siekdamas, kad jos mokytųsi kuo daugiau žmonių. Jo rankraščiai, išversti į maždaug penkiolika kalbų, ilgiau nei šimtmetį buvo labiausiai naudojami vadovėliai Europoje ir prisidėjo prie daugiakalbystės, kaip žinių rakto, propagavimo.

Prisimindamas Comenius, keliavusį po Europą ir skatinusį labiau atvirumu ir lygybe pagrįstą kalbų mokymą, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pabrėžia daugiakalbystės svarbą ir reiškia pagarbą visiems, kurie kasdien prisideda prie Europos kalbų įvairovės apsaugos.

Montesquieu pavadinimas suteiktas **bokštui B**. Charles-Louis de Secondat de la Brède, baron de Montesquieu (1689–1755), buvo teisininkas, teisėjas ir rašytojas. Jo žinomumas siejamas su veikalu „Apie įstatymų dvasią“, išleistu 1748 m. po kelerių metų kelionių po Europą, studijuojant politines sistemas, ekonomiką, klimatą, istoriją ir papročius šalių, kuriose buvo apsistojęs. Laikomas vienu iš lyginamosios teisės ir moderniosios sociologijos pradininkų, Monteskjė skatino naują valdžių paskirstymą, grindžiamą ir jų atskyrimu, ir tarpusavio ryšiais siekiant garantuoti jų pusiausvyrą. Taip jis suformavo valdžių atskyrimo principo, ir šiandien laikomo bet kurios demokratijos pamatu, pagrindus.

Pasirinkdamas Monteskjė, kurio idėjos padėjo išplėtoti teismų nepriklausomumo principą, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas primena apie valstybėms narėms bendras vertybes, apibūdinančias patį Sąjungos, kaip autonomiškos teisinės sistemos, identitetą.

Bokštas C nuo šiol vadinasi **Rocca**. Giustina Rocca yra laikoma pirmąja teisininke istorijoje. Jos vardas įėjo į istoriją dėl 1500 m. balandžio 8 d. priimto arbitražo sprendimo byloje, kurią jai buvo pavesta išspręsti. Venecijiečių Tranio valdytojo rūmuose Giustina Rocca paskelbė sprendimą ne lotynų kalba, kaip tuo metu buvo įprasta, bet paprasta kalba, kad šis sprendimas būtų suprantamas žmonėms, atėjusiems jo išklausti. Paskui ji pašaukė pralaimėjusią šalį, kad ši jai sumokėtų honorarą, taip laikais, kai moterys negalėjo nei mokytis, nei užsiimti teisininko profesija, išreikšdama siekį būti vertinamai lygiai su vyrais, turėjusiais tokias teises.

Skirdamas Giustinos Roccas vardą savo aukščiausiam bokštui Europos Sąjungos Teisingumo Teismas primena, kad remia visų žmonių prieigą prie teisės ir teisingumo, ir patvirtina įsipareigojimą užtikrinti lygias galimybes, atsispindintį jo paties jurisprudencijoje.

Galiausiai **priestatas C** pavadintas **Thémis**. Temidė – Urano ir Gajos, atstovaujančių dangui ir žemei, dukra – graikų mitologijoje yra laikoma teisingumo deive. Dzeuso sutuoktinė ir patarėja, sėdėdama jo dešinėje, prižiūri, kad būtų laikomasi nustatytos tvarkos. Temidė, kaip prigimtinio teisingumo alegorija, paprastai vaizduojama su savo atributais – svarstyklėmis ir kalaviju, o kartais ir raiščiu ant akių, nešališkumo ženklui. Svarstyklės, simbolizuojančios socialinę tvarką, pusiausvyrą ir harmoniją, priešpriešinamos kalavijui, vaizduojančiam atpildą ir teismo valdžią, kuris dvipusiais ašmenimis gali bausti kiekvieną iš šalių ir suteikia vykdomąją galią teismo sprendimams. Taip Temidė tapo universaliu Teisingumo simboliu. Pasirinktas Temidės vardas primena apie pirmųjų Teismo narių sprendimą 1952 m., remiantis bendromis kultūrinėmis tradicijomis, panaudoti Temidės svarstyklės ir kalaviją Europos anglies ir plieno bendrijos (EAPB) teisminės institucijos logotipe.

1992 m. pastatytas Priestatas C, kuriame įsikūręs Bendrasis Teismas, nuo šiol vadinasi „Thémis“.

Įvairiose pastatų komplekso dalyse buvo pakabintos lentelės, kad visuomenė sužinotų priežastis, lėmusias pasirinktus pavadinimus. Dalyvaujant institucijos darbuotojams, šios lentelės atidengtos per ceremoniją, kurią savo kalba pradėjo Teisingumo Teismo pirmininkas Koen Lenaerts.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Likite su mumis!

